Oikeusrekisterikeskus
Rekisteripäällikkö Teemu Mikkola

16/3/2017 141/00/2016

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 12/2017 vp)

OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Oikeusrekisterikeskus on maksukyvyttömyysmenettelytietoja sisältävien konkurssi ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin rekisterinpitäjä.

1. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä koskevat muutokset

Esityksen mukaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin tietosisältöä laajennettaisiin vastaamaan uudelleen laaditun maksukyvyttömyysasetuksen 24 artiklan vaatimuksia. Suurelta osin konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin tietosisältö vastaa jo tällä hetkellä asetuksen vaatimuksiin. Tietosisällön muutokset koskevat lähinnä konkurssi- tai yrityssaneerauksen menettelylajia koskevia tietoja ja muutoksenhaun yksityiskohtia sekä luonnollisen henkilön henkilötietoja. Pääosin konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin tiedot saadaan yleisistä tuomioistuimista, joten muutokset koskevat myös tuomioistuimien asiankäsittelyjärjestelmää sekä osin Konkurssiasiamiehen asiankäsittelyjärjestelmää. Rekisteritietojärjestelmän muutosten lisäksi konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä tulee avata liittymä väestötietojärjestelmän muutostietopalveluun.

2. Velkajärjestelyrekisteriä koskevat muutokset

Velkajärjestelyrekisterin tietosisältöä laajennettaisiin vastaamaan uudelleen laaditun maksukyvyttömyysasetuksen 24 artiklan vaatimuksia. Velkajärjestelyrekisterin tietosisältö vastaa pääosin asetuksen vaatimuksia ja tietosisällön laajennus koskisi vastaavia tietoja kuin mitä asetus edellyttää lisättäväksi konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Tiedot velkajärjestelyrekisteriin saadaan yleisistä tuomioistuimista, joten muutokset koskevat velkajärjestelyrekis-

terin lisäksi myös tuomioistuinten asiankäsittelyjärjestelmää. Lisäksi velkajärjestelyrekisteristä tulee avata liittymä väestötietojärjestelmän muutostietopalveluun, henkilötietoja koskevan tietosisällön laajentamiseksi.

3. Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Maksukyvyttömyysasetuksen vaatimat rekisteritietojen luovutusta koskevat säädösmuutokset on kirjattu asianmukaisesti. Massaluovutuksena luovutettavien tietojen maksullisuutta eikä massaluovutuksia koskevaa sääntelyä esitetä muutettavaksi.

Tietojen julkaisu yleisessä verkossa toteutettaisiin ehdotuksen mukaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe toteutettaisiin niin, että konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkityt tiedot, siirrettäisiin saataville yleisen tietoverkon kautta maksutta. Velkajärjestelyä koskevat tiedot olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa, mikäli kyseessä on elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen elinkeinotoiminnassa syntynyt velka. Samassa yhteydessä kuuluttamismenettelystä pääsääntönä luovuttaisiin.

Toisessa vaiheessa kansalliset rekisterit liitettäisiin yhteen Euroopan oikeusportaalin avulla. Oikeusrekisterikeskus pitää tärkeänä sitä, että tiedot maksukyvyttömyysmenettelyistä säilytetään esityksen mukaisesti kansallisissa rekistereissä, eikä rekistereitä harmonisoida muuta kuin tietosisällön osalta. Rekisterinpitäjän tehtävä säilyy ehdotuksen mukaan kansallisella tasolla ja ajantasainen tieto on saatavissa aina kansallisista rekistereistä.

4. Taloudelliset vaikutukset

Oikeusrekisterikeskus on bruttobudjetoitu virasto, eikä esityksen mukainen, myytyjen rekisteritietojen tulonmenetys vaikuta viraston budjettiin. Henkilötyöhän kohdistuvien vaikutusten arvioidaan olevan erittäin vähäiset.

Massaluovutuksena luovutettavien tietojen maksullisuutta ei esitetä muutettavaksi, joten valtio tulee saamaan edelleen tuloja myydyistä rekisteritiedoista mm. luottotietoyhtiöille [1]. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä luovutettavien otteiden osalta valtion tulot jäisivät pois, koska tiedot olisivat saatavilla maksutta yleisen verkon kautta [2].

Tietojärjestelmäkustannukset

Asetuksen mukaan maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisjärjestelmän perustaminen, ylläpito ja tuleva kehittäminen rahoitetaan unionin yleisestä talousarviosta. Kansallisesti vastattavaksi jää maksukyvyttömyysrekisten mu-

[1] Tulot valtiolle massaluovutuksista olivat konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin ja velkajärjestelyrekisterin osalta vuonna 2016 yht. 384.138 €.
[2] Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin otetulot valtiolle olivat vuonna 2016 yht.81.840 €.

kauttaminen yhteen toimivaksi Euroopan oikeusportaalin kanssa, sekä kyseisten rekisterien hallinnointi-, toiminta- ja ylläpitokustannukset.

Rekisterien tietosisällön laajentamiseen ja järjestelmäintegraatioiden arvioitu määrärahatarve vuosille 2017-2018 on yhteensä n. 200.000 € sisältäen järjestelmäkehityksen, kansalliset järjestelmäintegraatiot ja Oikeusrekisterikeskuksen tuottaman IT-palvelun. Toisen vaiheen järjestelmäintegraatio Euroopan oikeusportaaliin tullaan toteuttamaan vuoden 2018 ja alkuvuoden 2019 aikana. Komissio laatii parhaillaan teknisiä määrittelyjä integraatiosta, joten tarkkaa kustannusarviota ole saatu laadittua. Alustavan selvityksen mukaan karkea kustannusarvio portaaliin liittymisestä on noin 500.000 €. Arvio sisältää integraation komission perustamaan hajautettuun tietojärjestelmään maksukyvyttömyysrekisterien yhteen liittämistä varten. Järjestelmään kuuluu kaikilla unionin toimielinten virallisilla kielillä toimiva hakupalvelu, jonka kautta annetaan saataville pakolliset tiedot sekä maksukyvyttömyysrekistereihin sisältyvät sellaiset muut asiakirjat tai tiedot, jotka jäsenvaltiot päättävät antaa saataville Euroopan oikeusportaalin kautta.

Oikeusrekisterikeskus tulee hakemaan kevään 2017 aikana EU komission Verkkojen Eurooppa -välineestä [3] rahoitusta maksukyvyttömyysrekisterien tietojen liittämiseksi Euroopan oikeusportaaliin. Oikeusrekisterikeskus pitää ensiarvoisen tärkeänä, että asetuksen täytäntöönpanosta aiheutuvat tietojärjestelmäkustannukset otetaan huomioon viraston määrärahoissa. Mahdollinen ulkopuolinen rahoitus voidaan ottaa määrärahatarpeissa huomioon, vasta rahoituspäätösten varmistuttua.

[3] 2017 CEF Telecom Call - European e-Justice Portal (CEF-TC-2017-1)